

Lublin 11.04.2023

Rada Miasta Zamość

Petycja do Rady Miasta Zamość

w sprawie diet wyptacanych miejskim radnym

Składam petycję w interesie publicznym, o niezwłoczną zmianę treści uchwały nr II/7 /2018 Rady Miasta Zamość z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wysokości diet Radnych Miasta Zamość.

Wnioskuje o wykreślenie zapisu, który stwarza możliwość pobierania diety przez radnych nieobecnych na posiedzeniach rady i jej komisji, po usprawiedliwieniu nieobecności związanej ze sprawowaniem mandatu radnego a także wskutek zwolnienia lekarskiego lub zdarzenia losowego. Wnoszę o wykreślenie z uchwały §4 pkt 1.

Uzasadnienie

W uchwale z 2018 roku jest zawarta regulacja, w myśl której dieta radnego nie ulega potrąceniu, jeśli:

- a) nieobecność (na sesji rady lub komisji) była spowodowana wykonywaniem czynności związanych ze sprawowaniem mandatu radnego,
- b) nieobecność usprawiedliwiona jest usprawiedliwiona jest zwolnieniem lub zaświadczeniem lekarskim,
- c) nieobecność usprawiedliwiona jest zdarzeniem losowym.

W art. 24. ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym wyraźnie zostały określone obowiązki radnych: „**Radny jest obowiązany brać udział w pracach rady gminy i jej komisji oraz innych instytucji samorządowych do których został wybrany lub desygnowany**”. Zatem obowiązkiem radnego jest brać udział w posiedzeniach rady i jej komisji, ew. innych instytucji samorządowych. Tłumaczenie nieobecności w pracach rady gminy i jej komisji

„chorobą” lub „wykonywaniem mandatu radnego” nie odnosi się do zapisu ustawy i nie może być przyjęte.

Ponadto jak wynika z bogatego orzecznictwa sądownoadministracyjnego, dieta radnych nie jest wynagrodzeniem, a jedynie zwrotem kosztów. *„Wskazać należy, że dieta stanowi rekompensatę za utracone przez radnego zarobki, a zatem nie jest świadczeniem pracowniczym”* – wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (II OSK 406/14), tego samego zdania jest Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku. W wyroku w sprawie dotyczącej zasad przyznawania diet radnym stwierdził, że: *„diety należą się radnemu za uczestnictwo w pracach organów powiatu, a nie z tytułu samego faktu bycia radnym. **Jeżeli radny nie wypełnia obowiązku udziału w pracach organów powiatu np. z powodu nieobecności, to diety mu nie przysługują.** Taka interpretacja wynika, zdaniem Sądu, z istoty pojęcia „dieta”. Jest to, bowiem, świadczenie pieniężne stanowiące rekompensatę utraconych zarobków bądź wyrównania wydatków lub strat spowodowanych pełnieniem funkcji radnego a zatem nie jest świadczeniem pracowniczym”* (II SA/Bk 14/17). Również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w wyroku z dnia 21 lipca 2015 roku (II SA/Op 177/15) wskazuje na fakt, iż *„skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m. in. sytuacja, gdy przewodniczący rady, przez dłuższy okres nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter ryczałtu miesięcznego, przez co traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji”*. Wyroki sądów jasno wskazują, że obecnie obowiązujące rozwiązania prawne dotyczące diet radnych w mieście Zamość są niezgodne z obowiązującym prawem.

Zgodnie z powyższym, wysokość diety nie może być zachowana w sytuacji, gdy radny był nieobecny na sesji lub komisji, bo był chory, sprawował mandat radnego lub podał inny, ważny powód. Z informacji uzyskanych przez nas w Biurze Rady Miasta wynika, że wszystkie usprawiedliwienia nieobecności radnych w okresie od listopada 2022 do stycznia 2023 dotyczyły stanu zdrowia.

Pośrednim efektem poprawienia uchwały będą oszczędności w budżecie miasta. Zgodnie z treścią uchwały za nieobecność na komisji powinno być im potrącanie 20% diety, tj. ok. między 280 zł a 400 zł – w zależności od funkcji w radzie) a na sesji 25% (między 350 zł a 500 zł). W skali roku może to dać od kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Na koniec warto pochwalić rozwiązanie przyjęte przez Radę Miasta Biała Podlaska, które jest zgodne z przepisami prawa i orzecznictwem sądowym. Tamtejsi radni w ogóle nie przedkładają usprawiedliwień nieobecności w formie pisemnej, gdyż nie mają one żadnego znaczenia. Bez względu na powód, nieobecność na posiedzeniach rady i jej komisji powoduje potrącenie diety.

Z uwagi na powyższe, wnosimy o pozytywne rozpatrzenie petycji.

Z poważaniem

Wyrażam zgodę na publikację nazwy wnioskodawcy i treści wniosku w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Zamość